

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

1. ISTORIA

Atributiva

Stema:

În câmp roșu, o fascie ondulată coborâtă și întreruptă, de argint, asuprită de o coroană domnească de aur. Scutul timbrat de o coroană murală de argint cu trei turnuri. Ceia ce reprezintă podul peste râul Nistru și coroana domnitorului Ștefan cel Mare.

Anexa nr. 39 la decizia Comisiei Naționale de Heraldică, nr. 324-IV.01 din 25 martie 2015.

Drapelul:

Drapelul orașului Vadul lui Vodă reprezintă o pânză dreptunghiulară, tăiată văluros, roșu și alb, purtând în partea de sus la hampă o coroană domnească galbenă.

Anexa nr. 40 la decizia Comisiei Naționale de Heraldică, nr. 324-IV.01 din 25 martie 2015.

Istoricul orașului

Vadul lui Vodă este un oraș din componența municipiului Chișinău. Suprafața totală ocupată de domeniile orașului (intravilan) este de circa 299,3 ha, iar suprafața totală a terenurilor localității constituie 1822,91 ha. Vadul lui Vodă este o zonă balneoclimaterică cu tradiții. Orașul este situat pe malul drept al Nistrului, la o distanță de 18 km de orașul Chișinău.

Prima atestare a localității datează din 1432. Legenda spune că denumirea orașului ține de numele domnitorului Ștefan cel Mare, care după o victorie repurtată în lupta cu tătarii în 1485, a făcut la Nistru o masă mare de sărbătoare. Abia în anul 1732 denumirea Vadul lui Vodă apare în documentele prin care toată moșia trece în stăpânirea lui Nicolae, feciorul boierului Iaroșevici.

Vadul lui Vodă este atestat ca localitate în recensământul din anul 1774. În 1805 se construiește biserica din piatră, unde activau doi preoți, trei dascăli și un călugăr. Spre mijlocul secolului al XIX-lea moșia Vadul lui Vodă trece în stăpânirea boierului Sicard. Soția acestuia, Natalia Sicard, deschide în anul 1855 în localitate un muzeu, cu exponate aduse din Egipt, Grecia, Italia și alte țări. În secția de geologie au fost expuse pietre cu amprentele animalelor și plantelor demult dispărute. Muzeul a fost reorganizat și completat de boierul Ion Suruceanu, care mai târziu a a transferat colecția muzeului la Chișinău.

În anii '80 ai secolului XIX, arheologul și omul de știință cu renume mondial, boierul iluminist Ion Suruceanu a fondat muzeul Pontului Scitic în Chișinău. Colecția acestui muzeu a fost completată și cu obiecte din depozitele muzeului Nataliei Sicard. La începutul secolului XX, muzeul lui Ion Suruceanu a încetat să mai existe, s-a închis și muzeul N. Sicard. În 1889, în baza

Sursa: <http://www.vaduluivoda.md/>

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

Expoziției de Agricultură și Industrie, la Chișinău este înființat Muzeul Basarabean de Zemstvă. În 1905, el este transferat într-o clădire construită, pentru prima dată pe teritoriul nostru, special pentru a găzdui un muzeu. Muzeul există și astăzi în aceeași clădire pe adresa: Chișinău, strada Kogălniceanu 82, însă este numit Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală.

Conform recensământului din anul 1859 în Vadul lui Vodă erau 140 de gospodării cu 166 bărbați și 144 femei. În 1861 în localitate își începe activitatea școala bisericească, iar în 1862 se construiește debarcaderul pe Nistru. Din 1868 începe navigația regulată pe Nistru, localitatea Vadul lui Vodă devenind unul din punctele traficului fluvial.

Către anul 1940 în Vadul lui Vodă erau 187 de gospodării în care locuiau 984 de persoane. Valorificarea balneară a zonei Vadul lui Vodă a început după 1945. În 1968 satul Vadul lui Vodă cu 5000 de locuitori a căpătat statut de orașel și a fost subordonat Comitetului Executiv Chișinău. Iar în anul 2005 orașul Vadul lui Vodă a primit statutul de oraș balnear.

2. SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ:

Anul	Copii născuți		Decese	Căsătorii
	Primaria	Centrul de sanatate		
2015	53	-	58	44
2016	39	71	61	28
2017	30	46	73	30
2018	63	61	67	18
2019	56	46	67	20
2020	49	45	78	23
2021	34	52	78	26
2022	44	49	62	20
2023	20	26	53	17

Forța de muncă

Numărul total al populației de vârstă aptă de muncă în orașul Vadul lui Vodă constituie circa 3383 persoane, inclusiv 1663 persoane – bărbați cuprinși între vârsta 18 – 63 ani și 1720 femei.

Orașul Vadul lui Vodă dispune de forța de muncă necesară pentru buna funcționare a activităților economice și dezvoltare efectivă a acestora. În localitate sunt specialiști din diverse domenii.

3. ECONOMIE

Ramura principală a economiei localității Vadul lui Vodă este deservirea obiectivelor balneo-curative și recreaționale ale zonei de odihnă, îngrijirea și amenajarea terenurilor incluse în zona de agrement, cât și fondul silvic de stat.

Orașul Vadul lui Vodă beneficiază de o rețea de comunicații și infrastructură care realizează conexiunea localității (prin rutele de autobuz 31 și microbuzul 130) cu orașul Chișinău.

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

La 35 km de Vadul lui Vodă este situat aeroportul internațional Chișinău. Orașul are legături cu localitățile vecine prin artera fluvială Nistru, drumurile de importanță națională și locală.

Bugetul

Bugetul primăriei orașului în fiecare an este diferit: anul 2017 – 16,488 mln. lei, anul 2019 – 20,550 mln. lei, anul 2022 – 27,967 mln lei, 2023 - 32,429 mln lei.

Primăria în comun cu consiliul local înaintează diferite proiecte, implementarea cărora contribuie la dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii. Pe teritoriul orașului funcționează instituții bugetare finanțate atât din bugetul local cât și cel de stat.

buget pe an	total lei	impozite și taxe locale		
		aprobat	executat	supravenit
2017	16,488 mln	7,478 mln	8,805 mln	17 %
2018	18,138 mln	7,835 mln	9,947 mln	26,96 %
2019	20,550 mln	9,344 mln	10,220 mln	9,38 %
2020	24,928 mln	12,104 mln	10,801 mln	- 12%
2021	23,833 mln	10,607 mln	12,337 mln	11,6 %
2022	27,967 mln	12,891 mln	16,862 mln	30,8 %
2023	32,429 mln	14,018 mln	17.811 mln	7,65 %
2024	37,220 mln	-	-	-

ÎNTRERPRINDERI MARI - În zona de agrement funcționează 108 baze de odihnă, opt tabere pentru copii și două stațiuni balneare „*Bucuria-Sind*” și Centrul Republican de Recuperare a Invalizilor și Pensionarilor „*SPERANȚA*”.

Sanatoriile sunt amplasate într-o zonă liniștită, protejată de aglomerația orașului, cu aer curat. Colaboratorii acestor stațiuni sunt bine formați profesional, permanent perfecționează procesul curativ - diagnostic, fapt care sporește semnificativ calitatea serviciilor prestate.

Baza de antrenament al selecționatei RM de fotbal este situată prin apropierea râului Nistru. Baza de antrenament dispune de 3 terenuri de fotbal. Două terenuri cu acoperire naturală și un teren cu acoperire artificială. La fel, baza de antrenament dispune de bloc de cazare.

Per total, în zona de agrement a orașului sunt înregistrați în jur de 450 agenți economici.

4. INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT

În orașul Vadul lui Vodă instituțiile din domeniul educațional sunt destul de diverse. Pe teritoriul localității funcționează un liceu teoretic, o școală primară, o grădiniță și o instituție cu profil extracurricular „Școala de Arte”, școala sportivă, și biblioteca orașenească. La fel în localitate funcționează un oficiu postal, o filială a băncii ” Moldindconbank” și un aeroclub.

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

Liceul teoretic „Ștefan Vodă” a fost fondat în anul 2004. Instituția funcționează din anul 1955. Procesul educațional în liceu este realizat de către 31 pedagogi cu grade didactice II, I și superior, iar obiectivul major pe care și-l trasează este: Realizarea unei educații de calitate prin implementarea curriculumului modernizat, dezvoltarea școlii prietenoase copilului, extinderea practicilor educației contemporane în scopul formării fiecărui elev până la acoperirea potențialului propriu proximal de dezvoltare și formarea de competențe ce i-ar permite inserția socială rapidă și cu succes.

În instituție își fac studii 301 de elevi, repartizați în 16 clase, dintre care 4 cu predare în limba rusă. Pe parcursul anului de studii sunt organizate activități culturale - artistice și de agrement prin intermediul cărora elevii au posibilitatea să-și demonstreze talentele, creativitatea și dragostea față de bine și frumos. În LT „Ștefan Vodă” activează diverse secții sportive și cercuri pe interese care sunt cu drag frecventate de elevi. În anul 2005 în liceu a fost creat Centrul Lingvistic pentru studierea limbilor moderne. Instituția dispune de cabinet pentru educația incluzivă, fapt ce permite încadrarea elevilor cu CES în procesul instructiv-educativ.

Școala primară Nr. 19 este o școală comparativ tânără organizată la 8 septembrie 2000. Școala are - 231 elevi, repartizați în 9 clase cu instruire în limba română și 1 clasă cu instruirea în limba rusă.

Corpul didactic este alcătuit din 13 cadre didactice, personal auxiliar – 15 persoane. Instituția dispune de bibliotecă. Sala de lectură a acesteia are o capacitate de 25 locuri. La fel, școala dispune de sală de sport pentru desfășurarea lecțiilor de educație fizică, cabinet de limbă engleză și limbă română.

Școala sportivă Nr. 12. A fost deschisă în anul 1988. Copii din localitate sunt pasionați de secțiile lupte libere, box, fotbal, volei, aerobică sportivă. În apropierea școlii este un teren de minifotbal. La fel, copii se pot antrena pe terenul de fotbal amplasat pe teritoriul bazei de antrenament al selecționatei RM de fotbal. Actualmente școala este frecventată de 471 copii. Corpul didactic este alcătuit din 22 cadre didactice și personal auxiliar – 17 persoane

Grădinița „Ghiocel” Nr. 190 a fost deschisă în anul 1987. Grădinița este situată într-o zonă pitorească a Parcului Nistrean. În prezent această instituție preșcolară este unica de acest gen din localitate. Baza didactico-materială este bogată (cabinet metodic, cabinet medical cu izolator, bloc alimentar, spălătorie, sală de muzică, sala de sport). Suprafața terenului aferent construcției este de 1,05 ha unde se află un teren de sport, 13 terenuri de joc funcționale, mini-parc pentru plimbări și o legumărie.

În instituție funcționează 13 grupe. Numărul copiilor de vârstă preșcolară constituie 230 copii. Instruirea se face în limba română în 12 grupe și o grupă în limba rusă. Buna funcționare a grădiniței este asigurată de 28 de cadre didactice și 32 persoane din personalul auxiliar. iar

5. SISTEM DE SĂNĂTATE:

În sistemul ocrotirii sănătății în orașul Vadul lui Vodă funcționează IMSP Centru de sănătate, stația de salvare și două farmacii. Această instituție și-a început activitatea în aprilie 1956. Această instituție este înzestrată cu toată infrastructura necesară unor astfel de instituții. Aici

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

funcționează laboratorul clinic, staționarul de zi cu capacitatea de 5 paturi și secția de fizioterapie, activează cabinetul stomatologic, cabinetul medicului chirurg și medicului oftalmolog.

Centrul de sănătate acordă asistență medicală nu numai locuitorilor orașului ci și persoanelor ce se odihnesc în zona de agrement și celor din localitățile vecine.

În toamna anului 2022 au fost efectuate lucrările de reparație și modernizare a ÎMSP Centrul de sănătate Vadul lui Vodă, (cabinete, etajul II), costul total al acestora este de 400 mii lei. Investiția a fost susținută integral de către APL Vadul lui Vodă.

Tot atunci, de către Primaria orașului înfrățit Luckay (Germania) au fost donate ÎMSP CS Vadul lui Vodă un defibrillator, aparat ecografic și un sterilizator, care la ziua de astăzi sunt puse la dispoziția CS pentru a putea fi utilizate.

În vara acestui an (2023) au fost efectuate lucrările de "Reparatia curenta a cab. nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 19, 20, 21, etajul II Centru de Sanatate Vadul lui Voda", costul acestora este de 416 626,12 lei. Suma la fel a fost acordată de către APL Vadul lui Vodă.

6. INFRASTRUCTURA:

Orașul Vadul lui Vodă dispune de o rețea de drumuri auto pe o lungime de 55,8 km. Dintre care 51,8 km cu structură rutieră capitală și drumuri cu structură rutieră ușoară 4,8 km. Pe parcursul a ultimilor ani au fost executate unele lucrări de reparație capitală și curente a unor străzi.

7. CULTURA:

Casa de cultură din orașul Vadul lui Vodă reprezintă instituția abilitară în dezvoltarea și promovarea valorilor culturale ale orașului. Sala are capacitatea de 275 locuri.

Aici, copiii pot frecventa gratuit următoarele cercuri:

- dansuri populare;
- fluieriști;
- fanfară;
- cercul de panuș;
- ansamblul instrumental vocal;
- ansamblul folcloric;

Toate măsurile cultural - artistice din teritoriu, la care ați fost martori cu toții, au fost organizate de Casa de Cultură. Activitățile desfășurate, au loc pe parcursului întregului an.

Școala de Arte

Este un centru de preocupare a copiilor pasionați de arte. Aici își fac studiile în jur de 120 elevi. Copiii frecventează ore de fortepiano, vioară, chitară, acordeon, canto, arta plastică, dans sportiv, instrumente aerofonice. În instanță activează 12 pedagogi cu o calificare înaltă.

În anul 2020 au fost efectuate lucrările de replanificare a încăperilor și a fost achiziționat mobilier nou.

În instanță activează pedagogi calificați, nivelul de predare este foarte înalt. La finele cursului elevii primesc diplome.

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

Muzeul

În incinta Casei de Cultură este deschis un muzeu de istorie, unde sunt adunate și expuse multe lucruri unice, o varietate largă de relicve ce au valoare imensă din diferite perioade de timp, care au fost adunate de inițiatorul muzeului, domnul Caterinciuc Iulian.

În localitate funcționează o bibliotecă publică. La 1 august 1948 pe teritoriul Vadul lui Vodă a fost fondată biblioteca pentru copii, iar la 1 august 1949 biblioteca pentru adulți. Din 1976 au fost incluse în componența Bibliotecii Municipale „B.P.Hașdeu”, din Sistemul Centralizat de Biblioteci.

În anul 2007 bibliotecile au fost transferate la Primăria or. Vadul lui Vodă, iar la 9 februarie 2009 bibliotecile au fost comasate și s-a format Biblioteca orașenească „Vadul lui Vodă”.

Colecția bibliotecii este de circa 22 865 volume. Au fost luate măsuri în vederea asigurării bibliotecii cu ediții periodice (24 de titluri).

În incinta bibliotecii se organizează clubul iubitorilor de limbă engleză și regulat au loc activități de promovare a lecturii.

Biblioteca orașenească este foarte activă pe parcursul anilor raportați. Spre exemplu, pe parcursul anului 2022 s-au înregistrat un număr de circa 10 919 vizite, dintre care 5 140 copii până la vârsta de 16 ani.

Pe parcursul anului s-au desfășurat 119 activități la care au participat 1 897 de vizitatori activi din care 798 copii până la 16 ani.

Biserica cu hramul “Sf. Dumitru”

Conform izvoarelor istorice, Biserica din or. Vadul lui Vodă, a fost inițial din lemn ridicată la porunca domnitorului Ștefan cel Mare, după bătălia din 1485. Prima Biserică din piatră datează din anul 1805, având hramul în cinstea Sf. Apostoli Petru și Pavel (29 iunie/12 iulie), având forma de corabie. În 1820, grație spătarului Petru Cazmir, biserica este reînnoită.

În 1886 este numit ca preot paroh părintele Gheorghe Celan, cu aportul căruia se deschide prima școală, unde va activa în calitate de profesor de religie începând cu 1893, iar în 1895 este numit director. În 1905, cu ajutorul boierului Ion Ianovschi se deschide spitalul local pe lângă Biserică.

În anul 1946 Biserica a suferit de incendiu, în urmă cărui a fost schimbat hramul Bisericii la Sf. Mare Mucenic Dimitrie (26 octombrie /8 noiembrie). Mai târziu, în anul 1947 biserica a fost închisă conform cerințelor regimului politic de atunci, ultima liturghie fiind petrecută în ziua prăznirii Nașterii Domnului. Tocmai în anul 1992, de către ÎPS Mitropolit Vladimir, a fost sfințită piatra de temelie a unei biserici noi, construită pe fundația bisericii vechi. Și în sfârșit, după 50 de ani de pauză, în 1996 se săvârșește prima liturghie în biserica nouă de către parohul Igor Mămăligă. Iar la sărbătoarea hramului, în 1997, a fost sfințit Sf. Prestol de către protopopul mun. Chișinău, prot. Zosima cu un sobor de preoți. După doi ani este înălțat și sfințit Iconostasul.

Între anii 2005-2006 sunt efectuate lucrările de pictură de către pictorul Vasile Sandu și colaboratorii săi.

8. TURIZM:

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

Zona de odihnă de la Vadul lui Vodă cuprinde 584 hectare, o mare parte din această suprafață este ocupată de păduri. Dumbrăvile de stejar, arțar, plopi sunt înconjurate de poiene presurate cu flori și plante medicinale - mintă, toporași, lăcrămioare, ghiocei. Copacii sădiți cu multă dragoste sunt un izvor minunat de oxigen. Aerul parfumat cu aroma pădurii și împropătat de răcoarea apei râului, îmbinat de mirosul florilor și ierburilor este curativ în sensul larg al cuvântului. Nu e de mirare că în or. Vadul lui Vodă este amplasat sanatoriul „Bucuria”, unde se tratează bolile cardiovasculare. Nu departe de sanatoriul „Bucuria” se află Centrul Republican de Recuperare a Invalizilor și Pensionarilor „Speranța” care activează anul în prejur, având capacitatea de a trata și a reabilita 5000 de pacienți anual.

Prin ferestrele saloanelor se vede Parcul Nistrean, frumos în orice anotimp. Locurile pitorești, aleile umbroase și liniștea profundă de aici, întreruptă doar de ciripitul păsărilor, influențează pozitiv asupra celor ce se află la tratament.

Bazele și casele de odihnă, amplasate pe teritoriul Parcului Nistrean în sezonul estival au capacitatea de a caza și a deservi zilnic peste zece mii de turiști. Pe teritoriul lor este prevăzut totul ca fiecare să se odihnească bine. Pentru odihnă cetățenilor sunt create diverse condiții, sunt puse la dispoziție căsuțe din lemn, cu și fără condiții. La unile baze de odihnă sunt create toate condițiile necesare în care cetățenii au posibilitatea să se odihnească în "lux" pe tot parcursul concediului. Majoritatea bazelor de odihnă sunt asigurate de pază, dispun de terenuri de joc, săli video, săli de biliard, tenis și parcări pentru amplasarea autovehiculelor. La unele baze de odihnă sunt create condiții pentru alimentarea de 3 ori pe zi al cetățenilor. Costul pentru o persoană la baze de odihnă variază în dependența de condițiile acordate.

Litoralul râului Nistru an de an cu ajutorul și dragostea depusă de către lucrătorii Parcului Nistrean devine tot mai frumos și mai amenajat. Nisipul moale, cabine pentru dezbrăcat, scaune, dușuri pe plajă, terenuri de joc pentru copii - toate acestea fac ca odihna să fie plăcută nu numai pentru mături ci și pentru copii. Agenții economici de pe teritoriul plajei își depun efortul pe parcursul anului ca în sezonul estival serviciile prestate în atmosfera creată cu gust individual să rămână ca o amintire plăcută. Muzica lină și un variat asortiment de bucate (zeamă, frigărui, mititei, cîrnăciori la grătar, mămăligă cu friptură ș.a.) preparate în tradiții naționale vor fi propuse oaspeților la un preț accesibil.

În zona de agrement sunt amplasate 2 piețe agricole în care cetățenii au posibilitate să-și procure tot ce este necesar aflându-se la odihnă (fructe, legume, pește, brânzeturi, vin superb și alte produse alimentare).

Alături de plajă este amplasat un teren de fotbal pe o suprafață de 6 ha amenajat după standarde moderne pentru petrecerea antrenamentelor și competițiilor de Liga Fotbaliștilor din Republica Moldova.

Orașul Vadul lui Vodă este un loc potrivit pentru întremarea sănătății copiilor. În localitate sunt amplasate 5 tabere de odihnă. Aici copiii cu plăcere se odihnesc și acumulează puteri pentru anul de învățământ ce urmează. O bucurie nemaipomenită pentru ei este scăldatul în apele străvezii a râului Nistru și plimbarea cu vaporul pe el. Plăcerea de a face o asemenea plimbare poate s-o primească și maturii, deoarece vaporul pe parcursul a întregii veri efectuează raiduri de la plajă.

În zona de agrement sunt acordate un spectru mare de variante al petrecerii timpului liber. În decursul zilei pe litoralul râului Nistru, la plajă este posibilă plimbarea doritorilor cu vaporul, cu nave pluviale, plimbarea cu motocicletele de apă sau primirea lecțiilor de înot. Pentru copii

Sursa: <http://www.vaduluivoda.md/>

Pașaportul social al orașului VADUL LUI VODĂ

sunt amplasate cascade de apă. Pe teritoriul plajei sunt amplasate un șir de baruri, cafenele, restaurante și discoteci, unde oaspeții localității și țării noastre se vor putea familiariza și gusta din diversitatea de bucate culinare pregătite în stil național după diferit gust și vor putea petrece timpul liber ascultând muzica vie, muzica de dans, caraochi etc..

Vadul lui Vodă dispune de terenul de zbor, unde anterior se petreceau competiții la zborul planarilor. Planeriștii din republică și alte țări își încercau modelele. Acum pe acest teren se efectuează zboruri cu parașuta.

9. ASOCIAȚII OBȘTEȘTI:

- Centrul de Plasament Temporar a Copiilor Străzii "Curcubeul Speranței" - administrator Valentina Vîhrist

- A.O. Eliberare – administrator Ghenadie Holodcov - Centrul de reabilitare

- A.O. "Terra Femeilor" – administrator – Natalia Lungu

- A.O. "Tinerii pentru dezvoltare" – club de sport – fotbal – fondator Țelic Ion

10. PRINCIPALELE OBIECTIVE DE DEZVOLTARE:

1. Amenajarea terenului sportiv str. Mateevici, 2
2. "Sporirea eficienței energetice a grădiniței de copii nr.190 Ghiocel"
3. Reparația străzilor (V. Alecsandri – Poperecinii, Păcii, Trandafirilor);
4. Amenajarea parcului de preajma magazinul de construcție;
 - ✓ Reparația a 10 km de drum;
 - ✓ Efectuarea lucrărilor de amenajare;
 - ✓ Sistem interior de încălzire a grădiniței "Ghiocel";
 - ✓ Identificarea de fonduri pentru construcția unui centru sportiv cu bazin de tip închis;
 - ✓ Elaborarea planului urbanistic a zonei de agrement;